

Motion

1980/81:613

av Nils-Olof Grönhagen m. fl.

om förläggning av ett industricentrum i Sollefteå kommun

En av de hårdast drabbade kommunerna i vårt inland är Sollefteå kommun. Dess utvecklingsbild har i hög grad försämrats inte minst under det senaste året. En rad företag inom industri och service har då nedlagts eller varslat om nedläggning. Härigenom blir ett sysselsättningsbortfall av storleksordningen närmare 300 personer en otäck realitet för kommunen. Namn som Polarvagnen och Eisers fabrik i Sollefteå är här dystra påminnelser om svårigheterna att skapa ny bestående sysselsättning antingen det gäller inom den privata sektorn eller den offentliga sektorn av industrissysselsättningen.

Också genom de omställningar som skogsbruket genomgått har en skogsbygd som Sollefteå kommit att drabbas i högsta grad negativt. Rationalisering måste till, men i dess spår går en sysselsättningsnedgång av betydande omfattning.

I länsarbetet har många insatser gjorts för att råda bot på den ogynnsamma utvecklingen. Men de egna resurserna räcker inte till för att uppnå de betydande resultat som måste till för att i grunden ändra bilden. Vi räknar emellertid med att satsningarna på ökad skogsvärd och på småskaliga glesbygdsaktiviteter i övrigt skall ge resultat. Vi räknar också med att Sollefteå kommuns betydande militära sysselsättning inte skall bringas i fara genom ett sektorstänkande som inte tar hänsyn till de mycket stora kostnader för alternativ sysselsättning som blir följden av nedläggningar eller bantningar av de militära förbanden i Sollefteå, 1 21 och T 3.

Men bortsett från detta så måste något till för att skapa industriell sysselsättning i Sollefteå kommun. Nu är det så att länet och kommunen redan tidigare förberett ett industricentrumetablerande i Sollefteå. De har också lyckats att skapa mycket betydande markområden i kommunens ägo för industriellt utnyttjande. Vi tänker här på det förnämliga Hamre industriområde i Långsele. Här har också två förnämliga industribyggnader kommit till, för Bromsbandsfabriken och tidigare för Lättmetallverket.

Tyvärr har emellertid det senare företaget inte kunnat fortsätta sin verksamhet, varigenom sysselsättningsbortfall skapats och lediga industrilokaler på detta för industricentrum avsedda område kommit att disponeras. Vi vet också att Eisers stora industrilokal i Sollefteå till stor del redan är disponibel för annan sysselsättning och eventuellt helt kommer att bli utrymd.

I denna bild ter det sig naturligt att ånyo aktualisera frågan om industricentrum i Sollefteå. Vi vet att det arbete som Stiftelsen Industricent-

rum i Skellefteå utför på ett mycket förnämligt sätt når kontakter med tänkbara företag för lokalisering. Stiftelsen är i detta avseende överlägsen varje annan etableringsorganisation i Norrland. Med dess inkopplande på Sollefteåproblematiken skulle klara möjligheter finnas att relativt snabbt skapa nya förutsättningar för Sollefteås industriella uppbyggnad.

I det här sammanhanget vill vi erinra om den studie av lokaliseringsförutsättningarna för industricentra som gjordes av Umeå universitet som bakgrund till 1976 års riksdagsbeslut om industricentra. Man angelägenhetsgraderade därvid olika orter i Norrland. Tretton skilda variabler för att härleda en lämplig prioritering användes då. Det gällde befolkningsutveckling, flyttnings- och pendlingsförhållanden, sysselsättningsutveckling, förvärvsfrekvenser, industrialiseringsgrad, sysselsättningsutveckling inom industrin, ensidigheten på arbetsmarknaden, arbetslösheten och sysselsättningsbalansen. Därefter skedde en vägning och en bedömning av de olika orternas inbördes placering. Ingen kan naturligtvis hävda att en sådan ordningsföljd i angelägenhet mellan kommuner och orter är invändningsfri. Men uppenbart är att den seriöst och objektivt gjorda studien ändå ger en värdefull antydning om ordningsföljden i stort. Vissa av de orter som medtogs i värderingen har härefter erhållit industricentra. Detta gäller fyra orter. Sollefteå placerade sig i femte rummet i denna rangordning. Saklig grund utifrån angivna värderingar finns därför för att nu lyfta fram Sollefteå.

Sedan den angivna värderingen gjordes har emellertid tunga skäl tillkommit. Detta gäller den svåra utveckling som det senaste året inneburit. Men det gäller också den utveckling som skett beträffande den starka statliga satsningen med textilföretaget Eiser i Sollefteå. När nu denna satsning av allt att döma ser ut att bli verkningslös finns det ett starkt moraliskt och sakligt motiv för att staten ger Sollefteå industricentrum.

De bästa förutsättningar finns att snabbt lansera Sollefteå som ort för industricentrum. Vi har här nämnt markområdena med ledningar, vägar och närhet till järnvägsspår etc. Vi vill också nämna att det är möjligt att snabbt starta med dels de lokalytor på detta område som kan disponeras, dels Eisers lediga lokalutrymmen. Under hand har Stiftelsen Industricentrum kontaktats från kommunens sida i denna fråga. Goda förutsättningar synes föreligga för en vidgning av stiftelsens roll att avse även uppbyggnaden av ett industricentrum i Sollefteå. – Knappast någon satsning kan i ett slag ge en ny optimism åt Sollefteåbygden som denna. Med tanke på de hårda slag som drabbat kommunen är det nu all anledning att med kraft välja Sollefteå för ett omedelbart utbyggande av industricentrum.

Under hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i
motionen anförts om ett beslut om etablering av industricent-
rum i Sollefteå kommun.

Stockholm den 21 januari 1981

NILS-OLOF GRÖNHAGEN (s)

BENGT WIKLUND (s)

BO FORSLUND (s)

MARTIN SEGERSTEDT (s)

RUNE JONSSON (s)

STIG OLSSON (s)